

Muz., 2021(62): 68-72
Rocznik, eISSN 2391-4815

data przyjęcia – 04.2021
data akceptacji – 04.2021
DOI: 10.5604/01.3001.0014.8840

ZAUROCZONY KARKONOSZAMI – PRZEMYSŁAW WIATER (1958–2020)

CHARMED BY THE KARKONOSZE MOUNTAINS: PRZEMYSŁAW WIATER (1958–2020)

Bożena Danielska

Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze

Abstract: Przemysław Wiater PhD was a historian, art historian, museum curator, and a regionalist. In 1994–2020, he worked as a certified curator at the Carl and Gerhart Hauptmann House in Szklarska Poręba. In February 2020, he became Director of the Karkonosze Museum in Jelenia Góra. Furthermore, in 2008–2017, he ran courses at the Higher School of Management in Legnica. Committed to recovering historic monuments from Lower Silesia, he also served as a councillor for several terms of office in Szklarska Poręba, where he lived.

An outstanding regionalist, Wiater focused on investigating the history of Lower Silesia, particularly the Karkonosze and Izera Mountains. He was the first to undertake research into the local tangible and non-tangible cultural heritage, popularizing it in publications describing the history of Szklarska Poręba, Walloon mineral and gem prospectors, old herbalists and laborants, history of glassworks, or the figure and legend of the Spirit of the Mountains. Having discovered the phenomenon of artistic colonies, he popularized it and adapted to harmonize with contemporary times.

His idea was to culturally integrate the region basing on historical cultural contents and the heritage imported by post-WWII settlers. Sharing his knowledge in a popular way, he infected others with his passion, particularly young people to whom he provided support and inspiration.

1. Przemysław Wiater

It was at his instigation that the W.E. Peuckert Guild of the Sudety Mountains Guides was formed; member of the Chapter of the Sudety Mountains Walloon Brotherhood, he was also the knight of the informal Society of the Evening Castle, additionally cooperating with the Izery Society.

Originator of the Izery Retro Run and the Flannel Rally, he inspired the formation of several tourist routes, such as the 'Juliusz Naumonowicz Walloon Hiking Trail', contributing to the creation of the 'W.E. Peuckert Trail' and the Polish-Czech 'Laborants' Trail'.

Keywords: Przemysław Wiater (1958–2020), culture, region, the Karkonosze Mountains, the Izera Mountains, art, museum, Szklarska Poręba, artistic colonies.

Są ludzie, których śmierć jest zawsze zbyt wczesna. Do takich należy Przemysław Wiater, który zmarł po kilkumiesięcznym zaledwie zarządzaniu Muzeum Karkonoskim w Jeleniej Górze.

Dr Przemysław Wiater był historykiem, historykiem sztuki, muzealnikiem i wybitnym regionalistą. Urodził się w Cieplicach, studiował na Uniwersytecie Wrocławskim, najpierw historię o specjalizacji archiwalnej, którą ukończył w 1983 r.¹, potem historię sztuki (1987)². Po studiach podjął pracę jako pracownik naukowo-badawczy w Zespole do spraw Zabytków Techniki na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej. Studia doktoranckie w Śląskoznawczym Studium Doktoranckim na Uniwersytecie Wrocławskim ukończył w 1994 r., zdobywając stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii³. W latach 1995–2020 pracował jako kustosz dyplomowany w Domu Carla i Gerharta Hauptmannów w Szklarskiej Porębie, oddziale Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze.

W latach 2000–2002 był doradcą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do spraw rewindykacji zabytków i ekspertem Marszałka Województwa Dolnośląskiego w zakresie instytucji kultury. Na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przygotował raport *Muzea na Dolnym Śląsku*.

Równocześnie w okresie 1996–2004 pełnił funkcję przewodniczącego Grupy Roboczej „Historia” Euroregionu NYSA. Był delegatem Szklarskiej Poręby do Euroregionu NYSA, zaś w latach 2009–2013 ekspertem Ministerstwa Rozwoju Regionalnego do oceny programu Phare CBC III Polska-Saksonia w zakresie kultury oraz Radnym Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie kilku kadencji: 1999–2002, 2002–2006, 2006–2010, 2010–2014 i 2018–2020.

W 2008 r. rozpoczął współpracę z Wyższą Szkołą Menedżerską w Legnicy, w której do 2017 r. pracował jako adiunkt na Wydziale Prawa, wykładając przedmioty: Prawno-organizacyjne i finansowe aspekty funkcjonowania instytucji kultury, Prawo autorskie i Wielokulturowość Dolnego Śląska. W latach 2015–2017 pełnił tam funkcję Dziekana Wydziału Prawa. Od 2008 r. był członkiem Rady Programowej Międzynarodowego Centrum Prawa i Zarządzania oraz kierownikiem Zespołu Badawczego „Problemy wielokulturowości Dolnego Śląska w kontekście regionalizmu europejskiego” Międzynarodowego Centrum Prawa i Zarządzania w Legnicy. W 2017 r. ukończył studia podyplomowe ze specjalizacją Zarządzanie Zasobami Ludzkimi⁴. W marcu 2020 r., po wygranej konkursie, został dyrektorem Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze.

Z tego krótkiego *dossier* wynika, iż zainteresowania dra Przemysława Wiatera zogniskowały się na dwóch punktach: prawnych aspektach funkcjonowania muzeów i historii

regionu. Funkcję dyrektora – do której przygotowywał się całe życie – podporządkował idei, którą była weryfikacja misji muzeum w kierunku ochrony i popularyzacji dziedzictwa kulturowego Dolnego Śląska, a szczególnie regionu jeleniogórskiego.

Bo właśnie regionalizm był osią jego badań. Regionalizm rozumiany jako poszerzanie wiedzy o miejscu zamieszkania i jako dążenie do integracji kulturowej regionu, oparte na zastanym wielokulturowym dziedzictwie pogranicza i nałożonych na nie treściach kulturowych przywiezionych przez powojennych osadników. Zadanie to bardzo trudne w regionie zamieszkałym przez zbiorowości wymieszane kulturowo w wyniku przesiedleń i ruchów migracyjnych, które trafiły na grunt obcej kultury materialnej i niematerialnej. Kultury, która przez dziesięciolecia była niszczone i dyskredytowana. Tymczasem rozpoznanie walorów całokształtu dziedzictwa pozwala kształtować świadomość społeczną i wykorzystywać ten potencjał do stworzenia nowej wartości. Stanowisko takie uczy tolerancji i zrozumienia, daje poczucie ponownego zakorzenienia. Jest to podstawa do powstania i rozwoju lokalnej tożsamości, akcentującej właściwości kulturowe regionu, jego tradycje i dorobek oraz kulturową odrębność. Przywiązanie do regionalnej ojczyzny zwykle przekłada się na aktywność mieszkańców, emocjonalnie i formalnie dążących do podkreślenia jej autonomii kulturowej, co zwykle jest źródłem inspiracji do rozwoju regionu. Równocześnie regionalizm wychodzi niejako naprzeciw nostalgii za małą ojczyzną, która jest reakcją na globalizm, unifikację, chaos i relatywizm kulturowy.

Wieloletnia działalność badawcza i popularyzatorska Przemysława Wiatera podporządkowana była tej idei. Był autorem kilkunastu publikacji z zakresu dziejów Karkonoszy i Gór Izerskich. W pionierskich monografiach przedstawił historię i niepowtarzalną specyfikę regionu: dzieje Szklarskiej Poręby⁵, walońskich poszukiwaczy minerałów i kamieni szlachetnych⁶, dawnych zielarzy-laborantów⁷, dzieje hutnictwa szkła⁸, malarzy Stowarzyszenia Artystów św. Łukasza w Szklarskiej Porębie⁹, czy postać i legendę Ducha Gór uosabiającego *genius locci* regionu. Pozostała niedokończona praca poświęcona rozwojowi sportów zimowych w Karkonoszach, aczkolwiek na regionalnych portalach internetowych funkcjonuje wiele jego artykułów dotyczących tego tematu. Prace publikował w językach polskim, czeskim i niemieckim. Był współautorem tłumaczenia z języka niemieckiego: *Księgi Ducha Gór* Carla Hauptmanna¹⁰ oraz *Gerhart Hauptmann i jego domy*¹¹, a także wierszy Carla i Gerharta Hauptmannów.

Jako pierwszy podjął badania nad materialnym i niematerialnym dziedzictwem kulturowym Szklarskiej Poręby, Karkonoszy i Gór Izerskich. Odkrywszy fenomen kolonii

artystycznych – charakterystyczny dla okresu od 2. poł. XIX w. do lat 30. XX w. – spopularyzował go i przeniósł na grunt współczesny. W 1998 r. zaprezentował w Domu Carla i Gerharta Hauptmannów w Szklarskiej Porębie wystawę „Tutaj”¹², przybliżającą współczesne środowisko artystyczne miasta. Wśród współczesnych zaszczylił potrzebę zrozumienia historycznego dziedzictwa oraz ideę jego kontynuacji.

Ważnym elementem było zainicjowanie i poprowadzenie – w roli kierownika ze strony polskiej (1997–2000) – polsko-niemieckiego projektu *Wspaniałe krajobraz. Imposante Landschaft. Artysty i kolonie artystyczne w Karkonoszach w XX wieku*¹³. Rezultatem tego działania, angażującego wiele polskich i niemieckich instytucji kultury, była wystawa wędrująca po miastach Dolnego Śląska i Niemiec oraz wydawnictwo pod tym samym tytułem, do dziś stanowiące kompendium wiedzy na temat zjawiska kolonii artystów w Szklarskiej Porębie i umiejscowienia go w kategorii podobnych zjawisk w Europie na przełomie XIX i XX w., oraz współcześnie.

W 2005 r., z inspiracji działaniami Przemysława Wiatera, powstało interdyscyplinarne stowarzyszenie „Nowy Młyn. Kolonia Artystyczna” zrzeszające artystów, literatów oraz animatorów kultury i regionalistów, prowadzące działalność z zakresu popularyzacji kultury regionu, jego sztuki współczesnej i promowania rozwoju turystyki kulturowej. W tymże roku nastąpiło nawiązanie współpracy ze znaną polską kolonią artystyczną – Kazimierzem Dolnym. Stowarzyszenia „Nowy Młyn. Kolonia Artystyczna” i „Kazimierska Konfraternia Sztuk” już w 2006 r. podjęły wspólne działania, czego owocem była wymiana doświadczeń i wystaw¹⁴.

Współpraca Przemysława Wiatera z niemieckimi badaczami zajmującymi się historią kolonii artystycznych doprowadziła do włączenia w 2005 r. Szklarskiej Poręby – przy akceptacji władz miasta – w szeregi europejskiej Federacji Kolonii Artystycznych „euroArt”. W efekcie karkonoscy i izerscy artyści wzięli udział w międzynarodowej wystawie sztuki w belgijskim Tervuren¹⁵. W 2013 r. – w partnerstwie z Fraenger Institut w Berlinie oraz Muzeum Nadwiślańskim w Kazimierzu i Muzeum Tatrzańskim w Zakopanem – odbyło się wielkie przedsięwzięcie promujące polskie kolonie artystyczne w najważniejszej kolonii europejskiej, wpisującej się w XIX i XX w. nurt kultury alternatywnej – Worpswede. Był to *Kunst- und Filmbiennale Worpswede 2013 / Festiwal Sztuki i Filmu Worpswede 2013*¹⁶, którego koordynatorem ze strony polskiej był Przemysław Wiater. Festiwal objął prezentację polskich filmów tematycznie nawiązujących do sztuki artystycznych kolonii, prelekcje i panele dyskusyjne oraz wystawy sztuki historycznej i sztuki współczesnej środowisk twórczych z Kazimierza, Szklarskiej Poręby oraz Zakopanego.

W dniach 11–14 września 2014 r. w Kazimierzu Dolnym odbył się Europejski Festiwal Kolonii Artystycznych – EFKA. Udział w nim, oprócz gospodarzy, wzięli przedstawiciele Szklarskiej Poręby, Zakopanego, Worpswede i Krzemieńca Podolskiego. Karkonoską kolonię, oprócz wystawy sztuki artystów „Nowego Młyna”, reprezentował teatr „Klinika Lalek” z Wolimierza, prezentujący spektakle na kazimierskim rynku. Festiwal poprzedziło – zainicjowane przez P. Wiatera – podpisanie 8 maja 2014 r. przez władze obu miast umowy o współpracy w dziedzinie kultury.

Ostatnim działaniem Przemysława Wiatera na tym polu było wystąpienie na dorocznym międzynarodowym mityngu

2. Start w zawodach narciarskich retro, 2014

2. Taking part in a retro skiing competition, 2014

Federacji Kolonii Artystycznych w Kazimierzu Dolnym w 2019 r., z inicjatywą złożenia do Parlamentu Europejskiego wniosku o ustanowienie roku 2022 rokiem kolonii artystycznych. Te plany przekreśliła pandemia.

Pracę na stanowisku dyrektora Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze Przemysław Wiater podjął 17.03.2020 r. i pracował do 17.11.2020 r. – cały czas podczas panującej epidemii COVID-19. Przygotował rozbudowany program wystawienniczy o charakterze naukowo-edukacyjnym, popularyzujący wyniki badań nad historią i dziedzictwem regionu. Jego trzonem miał być cykl wystaw „W cieniu Gór Olbrzymich”¹⁷. Jako pierwszy element cyklu pokazana zostanie, przygotowywana na listopad 2021 r., interdyscyplinarna wystawa „Średniowiecze. W cieniu Gór Olbrzymich”, której towarzyszyć będzie seminarium i wiele prelekcji, lekcji muzealnych i warsztatów.

W kontekście misji muzeum pojmowanego jako ośrodek regionalizmu oraz koordynator działań instytucji i stowarzyszeń, istotnym polem działalności Przemysława Wiatera było dążenie do ponownego wprowadzenia do programu szkół i uczelni wiedzy o regionie. Przynajmniej tu, na Dolnym Śląsku, czy w obszarze dawnego województwa jeleniogórskiego – szczególnie pięknego pejzażowo i niezwykle zasobnego w dobra kultury. Całe życie pracował nad tym, by mieszkańcy byli dumni z tego gdzie mieszkają, by docenili wyjątkowość swej małej ojczyzny, identyfikowali się z nią oraz by historyczne dziedzictwo uznali za część swojej tożsamości. Trudne to zadanie, może nawet nierealne w świecie pędzącym w kierunku unifikacji, ale Przemek taki był – lubił walkę z wiatrakami. I, jak się okazuje, przyniosła ona skutek.

3. Promocja książki *Zauroczeni Karkonoszami*, Dom Carla i Gerharta Hauptmannów, Szklarska Poręba, lipiec 2020

3. Promotion of the book *Charmed by the Karkonosze Mountains*, Carl and Gerhart Hauptmann House, Szklarska Poręba, July 2020

(Wszystkie fot. A. Lipin)

O mieście pod Szrenicą i jego zapomnianej historii mógł opowiadać godzinami. Swą wiedzę przekazywał w formie popularnej jako fabularną przygodę. Pasją zarażał innych, zwłaszcza młodych ludzi, dla których był oparciem i inspiracją. I teraz, bazując na jego wiedzy, ci młodzi szerzą wiedzę o regionie za pomocą działań teatralnych, artystycznych i literackich, kulturowych szlaków turystycznych czy działań na pograniczu historii i sztuki.

Dzięki jego charyzmie i działalności naukowej – ale również dzięki działaniom państwowym stwarzającym prawną i finansową możliwość – rozwija się regionalny, szeroki ruch społeczny reprezentowany przez stowarzyszenia i towarzystwa działające na polu szeroko pojętej kultury. Przemysław Wiater zainicjował powstanie Gildii Przewodników Sudeckich im. W.E. Peuckerta i został jej honorowym członkiem, był członkiem Kapituły Sudeckiego Bractwa Walońskiego, współpracował z Towarzystwem Izerskim, był rycerzem nieformalnego Towarzystwa Zamku Wieczornego. Był pomysłodawcą Izerskiego Biegu Retro i Rajdu Flanela, inicjatorem kilku szlaków turystycznych, między innymi opracował w Szklarskiej Porębie rowerową „trasę artystyczną” nr 13, zaś w 2009 r. wytyczył „Szlak Waloński im. Juliusza Naumowicza”. Jest współautorem przygotowanego „Szlaku im. W.E. Peuckerta” oraz polsko-czeskiego „Szlaku laborantów”.

Za wszystkie swoje działania został doceniony nie tylko przez społeczeństwo, ale również przez władze. W 2003 r. został laureatem nagrody „Izerski Kryształ 2003” za działalność w dziedzinie kultury. W 2010 r., za szczególne osiągnięcia w dziedzinie kultury, otrzymał nagrodę przyznaną przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego, w 2012 r. nagrodę „Liczyrzepy” Starosty Jeleniogórskiego. W 2014 r. został odznaczony medalem „Gloria artis”, a w 2016 r. Brązowym Krzyżem Zasługi. W 2017 r. uhonorowano go tytułem „Zasłużony dla Szklarskiej Poręby”. W 2019 za książkę *Laboranci u Duchy Gór* otrzymał Nagrodą Literacką im. Władysława Krygowskiego. Obecnie mieszkańcy i władze miasta Szklarska Poręba rozstrzygają, jaką część miasta nazwać imieniem Przemysława Wiatera.

W dniu 17 listopada 2020 r. umarł człowiek zawsze pogodny, zawsze przyjazny, zawsze życzliwy. Nieoceniony znawca i popularyzator regionu, ale przede wszystkim Przyjaciół, który pozostawił po sobie piękne wspomnienia, ciepłe rozmowy, wiedzę, którą się z radością dzielił.

Streszczenie: Dr Przemysław Wiater był historykiem, historykiem sztuki, muzealnikiem i regionalistą. W latach 1994–2020 pracował jako kustosz dyplomowany w Domu Carla i Gerharta Hauptmannów w Szklarskiej Porębie. W lutym 2020 r. został dyrektorem Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze. Równocześnie w latach 2008–2017 był wykładowcą w Wyższej Szkole Menedżerskiej w Legnicy. Angażował się w sprawy rewindykacji dolnośląskich zabytków, w Szklarskiej Porębie – gdzie mieszkał – przez kilka kadencji piastował funkcję radnego.

P. Wiater – wybitny regionalista – skupiał się na badaniu historii Dolnego Śląska, szczególnie Karkonoszy i Gór Izerskich. Jako pierwszy podjął prace badawcze nad tułejszym materialnym i niematerialnym dziedzictwem kulturowym i przybliżył je w publikacjach opisujących dzieje Szklarskiej Poręby, walońskich poszukiwaczy minerałów i kamieni szlachetnych, dawnych zielarzy-laborantów, dzieje

hutnictwa szkła czy postać i legendę Duchy Gór. Odkrywszy fenomen kolonii artystycznych, spopularyzował go i przeniósł na grunt współczesny.

Jego ideą była integracja kulturowa regionu bazująca na historycznych treściach kulturowych i dziedzictwie przywiezionym przez powojennych osadników. Wiedzę przekazywał w formie popularnej, zarażał pasją, zwłaszcza młodych ludzi, dla których był oparciem i inspiracją. Zainicjował powstanie Gildii Przewodników Sudeckich im. W.E. Peuckerta, był członkiem Kapituły Sudeckiego Bractwa Walońskiego i rycerzem nieformalnego Towarzystwa Zamku Wieczornego, współpracował z Towarzystwem Izerskim. Był pomysłodawcą Izerskiego Biegu Retro i Rajdu Flanela, inicjatorem kilku szlaków turystycznych, między innymi „Szlaku Walońskiego im. Juliusza Naumowicza”. Jest współautorem przygotowanego „Szlaku im. W.E. Peuckerta” oraz polsko-czeskiego „Szlaku laborantów”.

Słowa kluczowe: Przemysław Wiater (1958–2020), kultura, region, Karkonosze, Góry Izerskie, sztuka, muzeum, Szklarska Poręba, kolonie artystyczne.

Przypisy

- ¹ Praca magisterska – *Małopolska reprezentacja parlamentarna za czasów Jana Kazimierza (1648-1668)*, promotor doc. dr hab. Stefania Ochman-Staniszevska, Uniwersytet Wrocławski, Instytut Historii, 1983.
- ² Praca magisterska – *Portrety Stanisława i Antoniego Kamieńskich z Muzeum Narodowego we Wrocławiu*, promotor prof. dr hab. Mieczysław Zlat, Uniwersytet Wrocławski, Katedra Historii Sztuki, 1987.
- ³ Praca doktorska – *Historia wrocławskiej komunikacji tramwajowej do 1945 r.*, promotor prof. dr hab. A. Galos, Uniwersytet Wrocławski, Śląskoznawcze Studium Doktoranckie, 1995.
- ⁴ Praca dyplomowa – *Organizacyjne aspekty zarządzania muzeami Dolnego Śląska w kontekście efektywności działań marketingowych i oczekiwań społecznych*, 2017.
- ⁵ I. Łabowicz, P. Wiater, *Szklarska Poręba. Monografia historyczna*, Jelenia Góra 2010; P. Wiater, *Osada Szklarska Poręba-Orle w Górach Izerskich*, Warszawa 2012; *Kolonia artystyczna w Szklarskiej Porębie*, w: *Wokół niemieckiego dziedzictwa kulturowego na Ziemiach Zachodnich i Północnych*, Z. Mazur (red.), Poznań 1997, s. 127-149; *Zabytkowy cmentarz ewangelicki w Szklarskiej Porębie Dolnej*, „Rocznik Jeleniogórski” 1998, t. XXX, s. 147-155; *Pisarska Poręba nad Szklarskim Potokiem. O początkach Szklarskiej Poręby*, „Rocznik Jeleniogórski” 2012, t. XLIV, s. 33-48.
- ⁶ Idem, *Walonowie u Ducha Gór. Podziemne skarby Karkonoszy i Gór Izerskich*, Jelenia Góra 2010; wydanie II poszerzone i uzupełnione, Jelenia Góra 2018.
- ⁷ Idem, *Laboranci u Ducha Gór. Dawne ziołolecznictwo w Karkonoszach i Górach Izerskich*, Jelenia Góra 2017; *Laboranci w Karkonoszach i Górach Izerskich*, „Rocznik Jeleniogórski” 2007, t. XXXIX, s. 61-77; *Laboranti*, w: *Krkonoše – příroda, historie, život*, J. Flousek., J. Hartmanova-Stursa, J. Potocki (red.), Praha 2008, s. 501-503; *Karkonoscy laboranci. O dziejach prawno-administracyjnej eliminacji dawnego śląskiego rzemiosła*, w: *Księga jubileuszowa z okazji 5-lecia Wydziału Prawa Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Legnicy*, N. Szczęch (red.), Legnica 2010, s. 469-479.
- ⁸ Idem, *Początki hutnictwa szkła w dolinie rzeki Kamiennej*, „Rocznik Jeleniogórski” 1999, t. XXXI, s. 105-115; *Dawna huta szkła Karlstal – Orle. Zarys dziejów*, „Rocznik Jeleniogórski” 2000, t. XXXII, s. 65-85; *Witriolejnia i kopalnie pirytu w Szklarskiej Porębie Dolnej*, „Rocznik Jeleniogórski” 2009, t. XLI, s. 43-49; *Vitriolova huť a pyritové doly ve Sklářské Porebě Dolní*, w: „Ročenka Jizersko-ještědského horského spolku” 2009, s. 33-38.
- ⁹ Idem, *Zauroczeni Karkonoszami*, Jelenia Góra 2020.
- ¹⁰ C. Hauptmann, *Księga Ducha Gór*, I wydanie, Jelenia Góra 2008; II wydanie, Jelenia Góra 2014, P. Wiater, E. Mendyk (tłum. obydwu wydań).
- ¹¹ W. de Bruyn, A. Johanning, *Gerhart Hauptmann i jego domy. Hiddensee – Erkner – Szklarska Poręba – Jagniątków*, P. Wiater, T. Pryll (tłum.), Berlin 2007.
- ¹² „TUTAJ. Dzisiejsza kolonia artystów w Szklarskiej Porębie”, grudzień 1997-luty 1998, Dom Carla i Gerharta Hauptmannów w Szklarskiej Porębie.
- ¹³ „Wspaniały krajobraz. Artyści i kolonie artystyczne w Karkonoszach w XX wieku”, 05-08.1999 Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze; 09-10.1999 Muzeum Historyczne we Wrocławiu [Ratusz]; 10.1999-01.2000 Museum Kreuzberg Berlin; 02-05.2000 Oberschlesisches Museum Ratingen; 05-07.2000 Museum Alfeld; 08-10.2000 Schlesisches Museum Görlitz; 10-12.2000 Rathaus Bad Harzburg.
- ¹⁴ „Kazimierskie impresje” – wystawa malarstwa artystów z Kazimierskiej Konfraterni Sztuki w Szklarskiej Porębie i impreza towarzysząca „Jarmark sztuki”, 29.07.-30.09.2006 oraz dwie szklarskoporębskie wystawy w Kazimierzu Dolnym: „Stowarzyszenie artystów św. Łukasza ze Schreiberhau” i „Stowarzyszenie artystów Nowy Młyn w Szklarskiej Porębie”, Kazimierz nad Wisłą 2006.
- ¹⁵ „Water in de kunst / Woda w sztuce” – wystawa sztuki artystów z miejscowości zrzeszonych w Europejskiej Federacji Kolonii Artystycznych „euroART”, 29.04.2011- 9.06.2011.
- ¹⁶ *Kunst- und Filmbiennale Worpsswede 2013. Zwischen den Polen / Między Biegunami. Biennale Sztuki i Filmu Worpsswede 2013*, 26.04.-29.04.2013.
- ¹⁷ Tradycyjna nazwa Karkonoszy do 1946 r., również *Karkonosze*; cz. *Krkonoše*; śl.-niem. *Riesageberge*; niem. *Riesengebirge*; ang. *Giant Mountains*.

Bożena Danielska

Historyczka sztuki, muzealnica, animatorka kultury, (2004–2019) kierowniczka Domu Carla i Gerharta Hauptmannów w Szklarskiej Porębie, obecnie p.o. dyrektora Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze, prezeska stowarzyszenia „Nowy Młyn, Kolonia Artystyczna”; e-mail: bozena.danielska@wp.pl

Word count: 2 245; **Tables:** –; **Figures:** 3; **References:** 17

Received: 04.2021; **Accepted:** 04.2021; **Published:** 05.2021

DOI: 10.5604/01.3001.0014.8840

Copyright©: Some rights reserved: National Institute for Museums and Public Collections. Published by Index Copernicus Sp. z o.o.

This material is available under the Creative Commons – Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0). The full terms of this license are available on: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode>

Competing interests: Authors have declared that no competing interest exists.

Cite this article as: Danielska B.; ZAURCZONY KARKONOSZAMI – PRZEMYSŁAW WIATER (1958–2020). *Muz.*, 2021(62): 68-72

Table of contents 2021: <https://muzealnictworocznik.com/issue/13664>